

Dr. Simon Vestdijk.

JURYVERSLAG PRIJS DER NEDERLANDSE LETTEREN 1971

Rapport, behorende bij het advies van de jury op 12 maart 1971 uitgebracht aan de Ministers van Cultuur te Brussel en te Rijswijk.

De jury stelt voor de driejaarlijkse Prijs der Nederlandse Letteren voor 1971 toe te kennen aan de schrijver **Simon Vestdijk**, en wel voor zijn gehele oeuvre.

Het oeuvre van Simon Vestdijk is door zijn kwaliteit, zijn omvang en zijn verscheidenheid, een indrukwekkende bijdrage tot de Nederlandse literatuur. Het werd door Adriaan Roland Holst vergeleken met een Chinese muur, en Menno ter Braak noemde de auteur reeds vóór de oorlog de 'duivelskunstenaar'. Dit oeuvre omvat meer dan twintig verzenbundels die hun bekroning vinden in het versdrama **Merlijn**, meer dan vijftig romans, meer dan dertig essays.

De vraag, in welk genre Vestdijk vooral uitmuntte, zal wel nooit definitief worden uitge-

maakt. Zijn essays bevatten diepgaande beschouwingen over kunst, over beeldende kunst, nog meer over muziek, vooral over literatuur, zowel poëzie als proza, over filosofie, psychologie en esthetica. Zijn poëzie munt vooral uit door haar rijke gedachteninhoud. Maar zijn grootste roem dankt de auteur aan zijn romans, waaronder bijvoorbeeld **Terug tot Ina Damman**, **Meneer Vissers Hellevaart**, **Het vijfde Zegel**, **De Nadagen van Pilatus**, **Rum-eiland**, **De Vuuraanbidders**, **De Kellner en de Levenden**, **Het glinsterend Pantser**, **De Ziener**, **De laatste Kans**, **De Filosoof en de Sluipmoordenaar**, **Het Genadeschot**.

De romans van Simon Vestdijk spreiden een onthutsende rijkdom ten toon van landschappen en tijdperken, en overschrijden meer dan eens de grenzen van aardrijkskunde en geschiedenis. Tezelfder tijd is hij zo volledig vergroeid met de Nederlandse werkelijkheid, dat deze pas in de spiegel van zijn oeuvre haar eigen identiteit lijkt prijs te geven. Binnen deze tweevoudige

cirkel zien we een auteur werkzaam, die zich in totale overgave identificeert met zijn schrijverspersoonlijkheid, vooral in de achtidelige **Anton-Wachter-cyclus** en in de driedelige **Victor Slingeland-symfonie**. Het centrale 'paneel' daarvan, **Open Boek**, staat niet alleen in het centrum, maar zou zeer wel de kenmerkende titel kunnen verlenen aan het hele oeuvre.

Vestdijks onstelbare schrijverschap is een nooit aflatende confrontatie met het menselijk bestaan. Zijn schrijven tegen het uurwerk is in wezen een Proustiaans schrijven tegen de vluchtigheid van de tijd, een ware 'mouterij tegen het etmaal'. Deze mouterij wil eenheid stichten voorbij de veelvuldigheid, wil duurzaamheid stichten zoals deze hem voor ogen zweefde in het sonnet **Gebed** uit de bundel **Thanatos aan Banden**: 'Het visioen van wat - eens-was - zal zijn.'

De jury bestond uit: K. Jonckheere, B. Kemp, H. J. Kompen, Marga Minco, A. Morriën, Adriaan van der Veen en A. Westerlinck.

*Uitreiking Prijs der Nederlandse Letteren
aan de weduwe van Simon Vestdijk
door Koning Boudewijn in aanwezigheid
van Koningin Fabiola.*